

LES LLENGÜES ROMÀNIQUES

IES Santa Margalida

- > **Llengües romàniques**: llengües que deriven del llatí.
- > **LLATÍ**: llengua que parlaven els romans.

ORIGEN

al **segle VIII aC** pastors de la comarca de **LACI** (centre d'Itàlia) funden la ciutat de **ROMA** > inici de l'Imperi romà

LLATÍ significa 'propi del LACI'

- > **LLATÍ**: s'estengué per bona part d'Europa entre els segles III aC i V dC a mesura que també ho fa l'Imperi romà
- > Romans, de guerra en guerra, conquereixen tota la península italiana i la Mediterrània
- > Els pobles conquerits per l'Imperi adopten la cultura i la llengua de Roma
- > **ROMANITZACIÓ**: procés històric a partir del qual la cultura i la llengua romanes es van anar implantant als territoris conquerits pels romans.

> **LLATÍ** que arriba als territoris conquerits pels **ROMANS**

llatí **VULGAR** (parlat) \neq **NO** llatí **CLÀSSIC** (escrit)

> El **LLATÍ VULGAR** evoluciona de manera **diferents** a cadascun dels territoris de l'Imperi romà

llengües **ROMÀNIQUES/ NEOLLATINES**

> **ROMÀNIA**: països on es parla una llengua romànica.

> **PRINCIPALS LLENGÜES ROMÀNIQUES:**

galaicoportuguès (gallec i portuguès)

sard

francès

romanx o retoromànic

català

occità

castellà

romanès

italià

> **LLENGÜES ROMÀNIQUES MINORITÀRIES:**

asturleonès, aragonès, francoprovençal

> **LLENGÜES ROMÀNIQUES EXTINGIDES:** dàlmata

(1898 mor el seu darrer parlant, Antoni Udina)

> Les llengües romàniques formen una **FAMÍLIA LINGÜÍSTICA** i comparteixen molts d'elements:

LLATÍ	català	castellà	francès	gallec	italià	occità	romanès
DIGITU	dit	dedo	doigt	dedo	dito	dit	deget
HOMINE	home	hombre	homme	home	uomo	ome	om
FILIA	filla	hija	fille	filha	figlia	filha	fiică
AURICULA	orella	oreja	oreille	orelha	orecchia	aurelha	urecha

EL CAS DEL CATALÀ

- > Romanització dels territoris de parla catalana
 - 218 aC
 - Empúries (antiga colònia grega)
- > Íbers assimilen la cultura i la llengua llatines fins a adoptar-les
- > Llatí: base de la llengua catalana
 - +
base de les llengües dels països del sud d'Europa
(abans territori de l'Imperi romà)